

[Steen Folke.]

slåede form. Siden lønnen i basisåret på EFG-forsøgsuddannelsen blev fjernet, er tilgangen til mesterlæren jo vokset betragteligt. Med en sådan kunstigt skabt opblomstring for mesterlæren ville det nok under alle omstændigheder blive vanskeligt at afskaffe den i 1982, selv om det så også havde stået i en paragraf i loven.

Regeringens lovforslag indeholdt heller ikke nogen løsning af problemet med at skaffe praktikpladser. Det betyder, at man fortsat må regne med, at en del af de unge, som gennemfører basisåret, ikke får nogen mulighed for at gennemføre hele EFG-uddannelsen. Også det vil selvfølgelig medvirke til at gøre mesterlæren mere attraktiv i forhold til EFG. På mesterlæren vil man i det mindste være garanteret muligheden for en gennemførelse af hele uddannelsen.

Man skulle egentlig tro, at regeringen havde haft alle tiders forhandlingsposition ved at kunne lægge et forslag på bordet, som var tiltrådt af LO og DA i skøn samdrægtighed. Men socialdemokratisk svaghed kombineret med borgerlig stædighed tvang regeringen til at komme med indrømmelser undervejs og til at kapitulere til sidst.

Den endelige socialdemokratiske kapitulation kom på et møde den 26. maj. Uanset LOs og DAs trusler om, at de måske ville boykotte EFG-uddannelsens styrende organer, fastholdt det borgerlige flertal det ændringsforslag, som betød en sløjfning af 1982-grænsen. Dette blev naturligvis gjort i sikker forvisning om, at LOs og DAs trusler ville vise sig tomme – der er mere og mere, der tyder på, at det var korrekt – og i tillid til, at socialdemokratiet alligevel ville stemme for lovforslaget. Det sidste har også vist sig at være korrekt. Det var reelt besluttet den 26. maj, og den socialdemokratiske ordfører meddelte det formelt, da undervisningsudvalget dagen efter afgav betænkning over EFG-lovforslaget.

Men det lykkedes i første omgang, må man indrømme, socialdemokratiet at camouflere nederlaget. Hvis man læste aviserne den 27. maj, så ville man se, at det, der stod i overskrifterne og på forsiden, var, at nu ville EFG-lærlingene alligevel få løn i basisåret. Regeringen Anker Jørgensen var rede til at uddele en 300–400–500 mill. kr. til løn i basisåret. Mange er sikkert blevet forvirret af

dette. Realiteten i det var, at dette ændringsforslag blev fremsat, da løbet var kørt. For så vidt kan man måske nok forstå nogle borgerlige partier, der nu spørger: var det egentlig særlig seriøst ment?

Det er klart, at VS, som hele tiden har erklæret sig som tilhænger af, at der skulle udbetales løn i basisåret, vil stemme for og i betænkningen har indstillet det socialdemokratiske ændringsforslag nr. 4 til vedtagelse. Men det ændrer ikke noget ved, at hele den måde, hvorpå dette ændringsforslag blev fremsat i sidste øjeblik, meget minder om en manøvre for at skjule den kapitulation over for det borgerlige flertal, som var det, der i virkeligheden foregik på daværende tidspunkt, hvor man accepterede ændringerne i § 16 og tilkendegav, at man alligevel ville stemme for lovforslaget.

VS har stillet en række ændringsforslag, som vi allerede varslede ved første behandling af lovforslaget, og som vi naturligvis godt er klar over vil blive nedstemt af et stort flertal, men som efter vores mening er ændringsforslag, som ville være nødvendige, hvis EFG skulle blive bare til det, der oprindeligt var tanken.

Vi har stillet ændringsforslag nr. 1, hvorefter skolerne ved optagelse i basisåret skal garantere EFG-lærlinge, at de har mulighed for at gennemføre hele uddannelsen, enten ved praktikophold, og det må være det rimeligste, eller i nødsfald ved en form for værkstedsskole i stedet for disse praktikophold. Vi mener, at det er uanstændigt over for EFG-lærlingene, at man sluser dem ind i en uddannelse, som de derefter kan risikere at måtte forlade på halvvejen eller kvartvejen, fordi der simpelt hen ikke kan skaffes praktikpladser, sådan at de kan fuldføre denne uddannelse. Vi har altså ment, at det var nødvendigt ved optagelsen i basisåret at garantere EFG-lærlingene, at der var mulighed for at gennemføre hele uddannelsen på den ene eller den anden måde. Til dette formål har vi stillet ændringsforslag nr. 1.

Derudover har vi stillet et forslag om en anden finansieringsform for skoleopholdet på anden del. Vi er ikke tilhængere af den ordning, den såkaldte Arbejdsgivernes Elevrefusion, som skal vedtages i forbindelse med dette forslag om EFG-loven. Vi mener, at det er urimeligt, at arbejdsgivere, og for den sags skyld også andre parter på arbejdsmarkedet